Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
СМЕТНА ПАЛАТА

РЕШЕНИЕ № 44 – ДПК

Днес, 29.07.2026 г., в град София, Сметната палата на Република България, в състав:

Председател: Димитър Главчев
Заместник-председател: Маргарита Николова
Заместник-председател: Силвия Кърдрева
Член: Даниела Въткова-Милушева
Член: Мария Илиева

УСТАНОВИ:

Постъпило е становище от дирекция „Превенция на корупцията“ относно проект на Решение на Министерския съвет за съгласуване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗИД на ЗЗВВХВС) с вх. № 04-10-19/09.07.2026 г. по описа на Сметната палата без предложения по отношение на корупционния риск.

Законопроектът е в изпълнение на Плана за действие за 2026 г. с мерките, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз (мярка № 154), включващ пакета „Едно вещество, една оценка“, със следните актове:

- Директива (ЕС) 2025/2456 на Европейския Парламент и на Съвета от 26 ноември 2025 година за изменение на Директива 2011/65/ЕС по отношение на прехвърлянето на научни и технически задачи на Европейската агенция по химикали (ОВ, серия L, 12.12.2025);

- Регламент (ЕС) 2025/2455 на Европейския Парламент и на Съвета от 26 ноември 2025 година за създаване на обща платформа за данни относно химикалите, за определяне на правила, с които да се гарантира, че данните, съдържащи се в нея, са лесни за намиране, достъпни, оперативно съвместими и годни за повторно използване, и за установяване на рамка за мониторинг и перспективи във връзка с химикалите (ОВ, серия L, 12.12.2025);

- Регламент (ЕС) 2025/2457 на Европейския Парламент и на Съвета от 26 ноември 2025 година за изменение на регламенти (ЕО) № 178/2002, (ЕО) № 401/2009, (ЕС) 2017/745 и (ЕС) 2019/1021 по отношение на прехвърлянето на научни и технически задачи и подобряването на сътрудничеството между агенциите на Съюза в областта на химикалите (ОВ, серия L, 12.12.2025).

С проекта на ЗИД на ЗЗВВХВС се осигурява изпълнението на изискванията на Директива (ЕС) 2025/2456, изменяща Директива 2011/65/ЕС. Изменението е свързано с централизиране на изпълнението на научните и технически задачи по ограничаване на опасни вещества в електрическо и електронно оборудване (ЕЕО) и прехвърлянето му от Европейската комисия към Европейската агенция по химикали (ECHA). Това ще осигури съгласуван стандарт за научно качество, прозрачност и оперативна съвместимост в съответствие с подхода „Едно вещество, една оценка“.

С направените промени се предвижда цифровизацията и рационализирането на процесите да намалят дублирането на усилия и административната тежест, с което ще се постигнат значителни икономии на разходи и ще се повиши ефективността, както за държавите членки, така и за икономическите оператори. Чрез детайлизиране на процедурите (определяне на срокове) и промяна на органа, към който се подават заявления за

освобождаване от ограничения на опасни вещества в ЕЕО, ще се постигне правна яснота и предвидимост за икономическите оператори.

С проекта на нормативен акт се въвеждат и мерки по прилагане на Регламент (ЕС) 2025/2455, който предвижда:

– разработване на обща платформа за данни, обединяваща данни за химикали от множество източници, вкл. данни, свързани с екологичната устойчивост;

– гарантиране на качеството и достъпността на информацията, съдържаща се в общата платформа за данни;

– създаване на възможност за възлагане на изпитвания и мониторинг на вещества като част от регулаторната рамка на Съюза, когато се счете за необходимо генериране на допълнителна информация;

– водене на записи на изследвания, поръчани или проведени от предприятия в контекста на регулаторните мерки за химикали;

– създаване на рамка за мониторинг и прогнози за химикалите.

Законопроектът цели привеждане на националното законодателство в съответствие с последните изменения на правото на ЕС, чрез транспониране на Директива (ЕС) 2025/2456 и въвеждане на мерки за прилагането на Регламент (ЕС) 2025/2455. С посочените актове се цели добро управление на химични вещества в самостоятелен вид, в смеси и в изделия, и висока степен на защита на здравето на хората и на околната среда от неблагоприятни въздействия. Чрез предвидените промени ще се осигури ефективен контрол по изпълнението на задълженията на страната, свързани с прилагането на европейското законодателство, създаване на правна яснота за задължените субекти, разширяване правомощията на настоящите контролни органи по химикали и въвеждане на санкции.

При анализа на законопроекта не се установиха предпоставки, генериращи корупционен риск.

След обсъждане на становището, на основание чл. 15, ал. 1, т. 1, чл. 46, т. 2, предл. първо и чл. 48, ал. 1, т. 7, предл. първо от Закона за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности, във връзка с § 3, ал. 4, и § 16, т. 4, б. „б“ и т. 14 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности, Сметната палата,

РЕШИ:

СЪГЛАСУВА проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси с изх. № 04-00-1932/09.07.2026 г. по описа на Министерство на околната среда и водите без предложения относно наличието на корупционен риск.

СМЕТНА ПАЛАТА:

Председател: ……п…… /Димитър Главчев/

Заместник-председател: ……п…… /Маргарита Николова/

Заместник-председател:: ……..……п……./Силвия Кърдрева/

Член: ……п…….. /Даниела Вътkова-Милушева/

Член: ……п..……..……..... /Мария Илиева/